

[Ledare Barometern >](#)

Viktigt med fakta om våldtäkter

Statistik är inte fel, även om det kan missbrukas.

Thomas Hermansson

[Skicka e-post](#)

Ledare • Idag 06:01

Mottagning för våldtagna

Att blunda för känslig information riskerar att förvärra.

Foto: Erik Nylander/TT

Detta är en ledarartikel som uttrycker Barometern-OT:s politiska linje. Tidningen verkar på ledarsidan för "kristna värderingar, konservativ ideologi i förening med liberal idétradition samt för näringsfrihetens och äganderättens bevarande", som det är formulerat i Stiftelsen Barometerns ändamålsparagraf. Tidningens politiska etikett är moderat.

Något som framkom med all tydlighet under MeToo är hur förkrossande vanligt det är med sexuella trakasserier av olika slag. En särskild typ av sexuellt brott, som ofta väcker mycket känslor när det debatteras, är våldtäktsbrotten – som, åtminstone enligt anmälningsstatistiken, har ökat markant de senaste tio åren.

Nu har forskarlag vid Lunds universitet gått igenom samtliga fall av personer som dömts för våldtäkt, grov våldtäkt och försök till våldtäkt i Sverige från millennieskiftet fram till 2015. En klassanalys där de har kartlagt olika faktorer gällande gärningsmännen. Resultaten har publicerats i den vetenskapliga tidskriften *Forensic Sciences Research*. I Sverige är det den mest omfattande studien som gjorts i sitt slag.

Bland annat visade det sig att en majoritet av våldtäktsmännen – sextio procent – var första eller andra generationens invandrare,

främst från Mellanöstern och Afrika. Primärt personer som lever på samhällets baksida: missbrukare, psykiskt sjuka, personer som lever med låg social och ekonomisk standard, med mera. Liksom att nära hälften har en tidigare historia av kriminalitet.

Det liknar resultaten från en studie av Brottsförebyggande rådet för några år sedan. Även om våldtäkt förekommer i alla sociala miljöer visade rapporten att runt hälften av alla våldtäktsoffer är kvinnor som lever i samhällets skuggsida: Psykiskt sjuka, funktionshindrade, unga tjejer som ambulerar in och ut ur HVB-hem, personer som lever i halvkriminella sammanhang och så vidare. Sårbara grupper är kort sagt extra utsatta för risken att våldtas.

Viss uppmärksamhet har den stora studien från Lund fått i media. Skånska kvällstidningen Kvällsposten var [först ut](#) att rapportera om saken. Men i det stora hela har det rönt förvånansvärt lite uppmärksamhet. Något även huvudförfattaren till den vetenskapliga artikeln, kriminologen och docenten Ardavan Khoshnood, [påpekar med förvåning](#) i ett uttalande till Kvällsposten. Nästan ingen har hört av sig.

Misstanken ligger nära till hands att det finns en utbredd rädsla för att forskarnas resultat ska underblåsa främlingsfientlighet. Och förvisso: alternativmedia har varit snabba med att uppmärksamma studien.

Men när media avstår från att rapportera om detta så spär man på det misstroende mot media som finns, och lämnar dessutom walkover till alternativmedierna som kan välja att främja en egen vinkling.

Att skriva om detta ämne kan till och med säga vara extra relevant, med tanke på att lag och ordning har blivit en av väljarnas viktiga frågor. Att det här finns något slags koppling till bland annat migrationsfrågan gör det hela ännu mer laddat, vilket markerar vikten av saklig rapportering i frågan.

Visst kan informationen missbrukas. Som det brukas sägas: Det finns tre sorters lögn – lögn, förbannad lögn och statistik.

Men att få fram empiriskt underlag och fakta om både vilka som i högre grad drabbas av våldtäkter, liksom om vilka som tenderar att begå våldtäkt, kan vara av avgörande betydelse. Med fakta kan samhället utforma insatserna mot sexualbrott mer anpassat efter hur verkligheten ser ut.

Det skulle leda till både klokare förebyggande åtgärder, bättre riktade insatser, och i längden till ett större förtroende för polis och rättssamhälle.

En ovilja att rapportera om känsliga uppgifter kan förvisso vara förståelig, men stjälper mer än det hjälper.

Redan prenumerant? Bra!

Logga in för att fortsätta läsa

[Logga in](#)